

**PROTOKOLL FRÅ
LANDSMØTE 2005
HOTEL ALEXANDRA,
LOEN,
17. – 18. MARS**

Møteleiing:

**Ordførar i representantskapet Vivi Lindholm
Varaordførar i representantskapet Leif Kristian Sundelin**

Referentar:

**Lars Kveberg, Ragnhild G. Vikesland, Siv Heia Uldal,
Inger Anne Boman, Ingunn Nævdal og Signe Dahl**

LANDSMØTE 17. – 18. MARS 2005

Torsdag den 17. mars vart sakene 1–12, samt sak 18 behandla, resten vart behandla fredag 18. mars.

Sak 1 Opning	3
Sak 2 Opprop	3
Sak 3 Godkjenning av innkalling, sakliste og forretningsorden	4
Sak 4 Val av to utsendingar til å skrive under møteprotokollen saman med ordføraren	4
Sak 5 Leiaren sin tale	4
Sak 6 Årsmelding 2004	4
Sak 7 Rekneskap 2004	6
Sak 8 Revisjon av lovene	6
Sak 9 Navn på organisasjonen	9
Sak 10 Medlemskap i Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag	9
Sak 11 Medlemskap i Norsk Landbrukssamvirke	9
Sak 12 Ny organisering av avlsarbeidet i NSG	9
Sak 13 Strategi 2005 – 2006	10
Sak 14 Budsjett 2005	10
Sak 15 Kontingent 2006	11
Sak 16 Innkomne saker	11
Sak 17 Valg	12
Sak 18 Markedssituasjonen for lammekjøtt – Tanker framover	13
Sak 19 Uttalelser fra landsmøtet	15
Sak 20 Vel hjem!	15
Under festmiddagen	15
Annet	16

Sak 1 Opning

Ordfører i Stryn, Nils P. Støyva heldt opningstale og presenterte Sogn og Fjordane og Stryn kommune i ord og bilete.

Sauebonde og spelemann Arne M. Sølvsberg underholdt med fløyte- og felespel.

Fylkesleiar i Sogn og Fjordane, Ola Søgnesand presenterte landbruket i Sogn og Fjordane i tal og bilete.

Sak 2 Opprop

Vivi Lindholm heldt opprop. Tre av utsendingane stod ikkje på den utdelte deltakarlista og vart godkjent spesielt av landsmøtet. Desse var til stades:

Vivi Lindholm, ordfører
Leif Kr. Sundelin, varaordfører
Tone Edland, direktevalgt geiterepresentant
Widar Marvik, direktevalgt geiterepresentant
Anne Grete Stabekk, Østfold
Terje Haug, Akershus
Gunnbjørn Trøan, Hedmark
Jon Rune Bakken, Hedmark
Kjell Gunnar Tveråen, Hedmark
Knut N. Løvlien, Hedmark
Kristin Bakke Lajord, Oppland
Pål Kjørstad, Oppland
Åge Tøndevoldshagen, Oppland
Terje Bakken, Oppland
Bjørge Torill Skrebergene, Oppland
Jon Roar Grøstad, Buskerud
Steinar Bergerud, Buskerud
Cecilie Brennsæter, Buskerud
Sølve Søyland, Vestfold
Lars Bjarne Linneflaatten, Vestfold
Gunnar Haugo, Telemark
Sigmund Rømtveit, Telemark
Erling Brekkemoen, Aust-Agder
Nils Per Igland, Aust-Agder
Sven Haugom, Vest-Agder
Einar Grødem, Vest-Agder
Sigmund Skjæveland, Rogaland
Nils Helland, Rogaland
Leif Matnisdal, Rogaland
Peder Ravndal, Rogaland
Gerd Helen Bø, Rogaland
Ole Jonny Espevold, Rogaland
Knut Sveinung Kleppa, Rogaland
Olaug Vikingstad, Rogaland
Ove Holmås, Hordaland
Olav Rossehaug, Hordaland
Reidar Kallestad, Hordaland
Asbjørn Miljeteig, Hordaland
Steinar Steine, Hordaland
Ola T. Reisæter, Hordaland
Liv Lyngstad, Hordaland
Ola Søgnesand, Sogn og Fjordane
Halvar Espeseth, Sogn og Fjordane
Kjell Mardal, Sogn og Fjordane
Olav Myrhol, Sogn og Fjordane
Gøril Tveiten Lie, Sogn og Fjordane
Margaret Skåre, Sogn og Fjordane

Magnus Skjerdal, Møre og Romsdal
John Folde Engdal, Møre og Romsdal
Svein Skjølstad, Møre og Romsdal
Roar Kavli, Møre og Romsdal
Olav Edvin Heggvold, Sør-Trøndelag
Jon Olav Vigger, Sør-Trøndelag
Magnar Skjerve, Sør-Trøndelag
Berit Skjørtvedt, Sør-Trøndelag
Bernt Ove Opheim, Nord-Trøndelag
Håvard Furulund, Nord-Trøndelag
Harald Aune, Nord-Trøndelag
Ragnhild Johansen, Nordland
Birger Ingebrigtsen, Nordland
Ingvar Ramsvik, Nordland
Tore Pettersen, Nordland
Frank Valø, Troms
Ketil Løvhaug, Troms
Kay Morten Bull, Troms
Ingen møtte frå Finnmark

Stvret

Odd E. Risan
Magnhild Nymo
Åge Lohn
Øyvind Gurandsrud
Ove Ommundsen
Erik Fløystad
Erling Offerdal
Mette Karlgård (1. varamedl.)

Valgnemnda

Tore Pettersen (også utsending)
Jostein Seldal
Sigmund Rømtveit (også utsending)
Ola Arne Aune

Ansatte

Lars Erik Wallin
Inger Anne Boman
Signe Dahl
Arne Flatebø
Ada Kalheim
Lars Kveberg
Ingunn Nævdal
Siv Heia Uldal
Ragnhild G. Vikesland

Gjester og andre

Magnhild Bjørlo, Sogn og Fjordane Bondelag
Bente Borgen, Fagsenteret for kjøtt
Ole G. Hertenberg, Medie- og
kommunikasjonsrådgjevar
Bjørn Høyland, leiar i avlsrådet for sau
Laura Kvamme, rekneskapsfører
John Petter Løvstad, Norsk Bonde- og
Småbrukarlag

Nils Ole Lien og Heidi Hylland, vinnar av
avlstatuett bukk
Harald Mork, styreleiar i Gilde Norsk Kjøtt
Atle Mysterud, forskar Universitetet i Oslo
Bjørn Ola Vaagaasarøygard, gjetarhundrådet
Eiliv og Sissel Veseth, tidlegare leiar i NSG
Tormod Ådnøy, førsteamanuensis Universitetet for
miljø- og biovitenskap
Ådne Ådnesen, Bondebladet

Fullmaktskomité:

Ein fullmaktskomité skal halde oversyn over tal utsendingar med stemmerett i møtet til ei kvar tid. Denne fullmaktskomitéen vart oppnemnd etter forslag frå representantskapsmøtet: Olav Edvin Heggvold, Ove Holmås og Signe Dahl.

Totalt var det 65 utsendingar med stemmerett ved møtestart. I sak 8 Revisjon av lovene, vart det vedteke at styret skulle ha stemmerett. Etter sak 8 vart difor tal utsendingar med stemmerett totalt 72.

Sak 3 Godkjenning av innkalling, sakliste og forretningsorden

Vedtak

Innkalling, sakliste og forretningsorden vart samrøystes godkjent.

Sak 4 Val av to utsendingar til å skrive under møteprotokollen saman med ordføraren

Vedtak

Liv Lyngstad og Halvar Espeseth vart valde utan merknader.

Sak 5 Leiaren sin tale

Odd E. Risan heldt tale til landsmøtet. Utsendingane hadde fått manus på førehand.

Vedtak

Leiaren sin tale vart teken til orientering.

Sak 6 Årsmelding 2004

Magnhild Nymo la fram årsmeldinga.

Vedtak

Årsmelding 2004 vart samrøystes godkjent.

Frå generaldebatten (til sak 5 og 6: Leiaren sin tale og Årsmelding 2004):

Pål Kjørstad var oppteken av nye alliansar. Han oppmoda fylkeslaga om å inkludere dei nye rovviltutvala som alliansepart. I Oppland har dei hausta positive erfaringar med dette. Fylkeslaget er planlagt teke med som samarbeidspart på viktige saker framover.

John Folde Engdal meinte at det er viktig å føre vidare samarbeid med store organisasjonar som Fagforbundet. Viste til konkret samarbeid om opplæring av tillitsvalde. Slikt samarbeid

er ønskjeleg på alle nivå; lokalt, regionalt, sentralt. Han påpeikte også at det er viktig at auka tilskot til utmarksbeiting ikkje kjem frå ei intern omfordeling av midlar. NSG sin innsats i arbeidet med småfeforskrifta vart rost!

Birger Ingebrigtsen meinte at tilslagsprosenten på semin på sau må aukast. Lammetalet blir også for lavt ved bruk av frosen sæd. Distribusjon av fersksæd må bli betre. Han lurte på kva som kan gjerast med problem i sauekontrollen.

Magnar Skjerve roste NSG sine websider, men peika på at det manglar ein god del referat frå mellom anna ulike råd og nemnder.

Ragnhild Johansen uttrykte stor uro for forskrift om erstatningsordning for tap til rovvilt – slik forslaget til høyring ligg nå.

Åge Tøndevoldshagen takka leiaren for talen og konstaterte at NSG har mykje å jobbe for. Han bad om informasjon om korleis sekretariatet fungerer.

Ola Søgnesand takka for positiv haldning i leiarens sin tale. NSG er ein god og viktig organisasjon for småfehaldet. Stort arbeid vert lagt ned i alle ledd. Når det gjeld semin har vi både nøgde og misnøgde brukarar. Det er avgjerande at vi får til eigarinseminering på geit, fordi bukkeringsystemet kjem til å gå ut på dato.

Harald Aune lurte også på korleis sekretariatet fungerer. Han roste innsatsen når det gjaldt semin og påpeika at det er viktig med alliansepartnarar i arbeidet framover.

Sigmund Skjæveland roste administrasjonen og styret for arbeidet med rovviltmeldinga. Det er viktig å knytte kontakt med faglaga for å få gjennomslag for NSG sine synspunkt.

Olav Edvin Heggvold takka styret for omfattande og svært viktig innsats for småfehaldet! Utmarksbruk og kulturlandskap er grunnleggjande. Det er viktig å sikre gode alliansepartnarar. Vi må også sjå lyst på framtida og vere stolte av å drive i ei næring som steller kulturlandskapet.

Frank Valø roste styret og administrasjon for å vere løysingsorientert. Når det gjeld semin takka han for velvillig haldning frå NSG Semin, men meinte at det må takast grep for å få til gode og rimelige løysningar når det gjeld distribusjon av sæd.

Jon Rune Bakken påpeika at Nord-Østerdalen falt utanfor kjerneområde for geit, men at mobilisering politisk/i nettverk gav endring på dette. Han ba NSG om å fortsetje og kjempe for regionen. Når det gjeld produksjon av kjekjøt er det viktig at realitetar kring omsetnad kjem fram.

Nils Helland var einig med leiaren i at næringa treng eit økonomisk løft. Næringa må ta inn over seg kva marknaden etterspør, samhandling med omsetningsleddet er viktig.

Odd E. Risan svarte at samarbeidet med Fagforbundet har vore saksorientert. Det er mogleg å vidareføre og auke ambisjonsnivået, men vi må ta ei samla prioritering. Opplæring av tillitsvalde er tona ned midlertidig, men er ei viktig framtidsretta oppgåve. Friske midlar inn i tilskotsordningane er ein føresetnad. Når det gjeld semin er det viktig at alle sluttar opp om rapporteringa for å sikre god statistikk. Distribusjon av sæd er vanskeleg, og det vert arbeidd

med dette kontinuerleg. Når det gjeld prissituasjon/marknadsutvikling er det positivt med alle innspel til betra økonomi for produsentane.

Lars Erik Wallin svarte at NSG legg stor vekt på at heimesida skal vere oppdatert. NSG legg stor vekt på å vere på banen på andre arenaer også. Samla oppgåver må vurderast fortløpande ut frå dei tilgjengelege ressursane i administrasjonen. Når det gjeld sauekontrollen sit NSG i samarbeidsrådet, men er avhengig av innspel frå brukarane når det gjeld ulike problemstillingar.

Ove Ommundsen svarte at han deler bekymringa om erstatningsordninga for tap til rovvilt. Utmarksrådet/sekretariatet vil leggje opp til utsending av støttemateriell til bruk i organisasjonsapparatet for høringsarbeidet i april.

Sak 7 Rekneskap 2004

Lars Erik Wallin gjekk gjennom rekneskapen. Han forklarte at overskotet skuldast ei mogleg refusjon av moms, som NSG har søkt om.

Sigmund Skjæveland påpeika at vi må stramme inn på betaling av kontingent, når mange lag ikkje betalar før nærare jul (fristen er 15. februar). Han såg gjerne at det kan kome klarare fram i rekneskapen kva som gjeld organisert beitebruk og avl. Ei slik oppdeling hadde vore fint å ta med i Sau og Geit slik at *alle medlemmer* kan sjå at medlemskontingenten ikkje blir brukt til å dekke desse postane. Er det aktuelt å distribuere årsmeldinga til alle medlemmer?

Harald Aune leverte skriftleg forslag om at 50% av overskotet frå 2004 skal overførast til fylkeslaga, på grunn av fylka sin vanskelege økonomiske situasjon.

Vivi Lindholm forklarte at foreløpig er det noko usikkert om skattemyndigheitene går med på NSG sitt krav om refusjon av moms. Ho viste også til at representantskapet har bede styret om å setje ned ei arbeidsgruppe som skal sjå på økonomien i fylkes- og lokallaga. Ho meinte også at eit forslag om bruk av overskot høyrer heime under sak 14 Budsjett.

Ola Søgnesand påpeika at særleg lokallaga slit økonomisk og at vi må ha ein økonomi i heile organisasjonen som gjer oss handlingsdyktige. Det er viktig at arbeidsgruppa som skal nedsetjast får arbeidsrom. Han føreslo å avvise Aune sitt forslag.

Erik Fløystad sa at overskotet ikkje bør disponerast på dette tidspunkt. Han krediterte Aune for å ha sett fokus på behovet for gjennomgang/analyse.

Harald Aune takka for informasjon som framkom. Han ville flytte forslaget sitt til sak 14 Budsjett.

Vedtak:

Rekneskapen vart samrøystes godkjent.

Sak 8 Revisjon av lovene

Vivi Lindholm leia gjennomgangen av lovene. Kvar paragraf vart handsama i kronologisk rekkefølge. Til slutt vart det stemt over lovene under eitt. Administrasjonen i NSG fekk fullmakt til å gjere rettingar i språk med meir.

- § 2 Forslag om å slette ”Nsg har hovudkontor og verneting i Oslo.” vart samrøystes vedteke.
- § 3 Forslag om å slette ”Utmelde medlemmer har ikkje krav i Nsg sin eigedom.” vart samrøystes vedteke.
- § 6 Sigmund Skjæveland la fram forslag om å endre dato for innbetaling av kontingent frå 15. februar til 15. mars, fordi det er vanskeleg å få inn kontingenten før produksjonstilskotet er utbetalt. Forslaget vart ikkje vedteke. Kontingenten skal betalast innan 15. februar for inneverande år.
- § 7 Ny paragraf ”Reaksjonar frå NSG overfor eit medlem” vart samrøystes vedteke.
- § 8 Styret/lovkomitéens forslag om å endre fristen for avvikling av Landsmøte frå innan 15. mars til innan 1. april, og årsmøte i fylkeslaga frå 1. mars til 15. mars vart drøfta. Sigmund Skjæveland og Ove Holmås ønskte ikkje denne endringa grunna tidleg lamming i deira fylke. Magnus Skjerdal og Ola Søgnesand meinte det er betre å endre datoen, når møta likevel vert halde etter fristen. Dei påpeika at det står *innan 1. april*. ”Landsmøtet ... skal ordinært avviklast 2. kvart år innan 15. mars (årsmøte i fylkeslag skal avviklast kvart år innan 1. mars)” vart vedteke med 42 mot 23 stemmer.

Følgjande forslag til ordlyd i ”Landsmøtet er samansett av” vart samrøystes vedteke:

- Styret
- Representantskapet og andre utsendingar frå fylkeslag
- Funksjonærar kan møte med talerett. Medlemmer kan møte dersom det er ope møte.

Styret/lovkomiteens forslag om at punkt b) ”... møtet, *eller deler av møtet*, skal vere ope eller lukka” vart samrøystes vedteke.

Styret/lovkomiteens forslag til endringar i ”Landsmøtet skal” (*godkjenne innkalling, sakliste og forretningsorden*, og velje valnemnd med leiar og *nestleiar*) vart samrøystes vedteke.

- § 10 Styret/lovkomitéen sitt forslag om at styret skal være ein del av representantskapet vart drøfta. Olav Edvin Heggvold og Nils Helland ønskte ikkje at styret skal vere ein del av representantskapet. Erling Brekkemoen meinte det er naturleg at styret er ein del av representantskapet. Erik Fløystad viste til Bondelaget og Småbrukarlaget, der har styret stemmerett i representantskapet. Det ble også diskutert om styret skulle ha møteplikt på representantskapsmøter. Det vart vedteke at styret ikkje skal vere ein del av representantskapet (ikkje ha stemmerett) med 37 mot 28 stemmer. Dette medførte at forslaget om at styret ikkje har stemmerett ved behandling av årsmelding og regnskap skal slettast.

Det vart også vedteke at representantskapet er eit overordna organ for styret med 45 mot 20 stemmer.

Det vart samrøystes vedteke at ”Styret har møteplikt i representantskapet, men ikkje stemmerett.”

Det vart samrøystes vedteke at representantskapet skal velje eit varamedlem til kontrollutvalet.

Det vart samrøystes vedteke at "Dei samarbeidspartar NSG har kan inviterast til representantskaps- og landsmøte med observatørstatus med tale- og forslagsrett, utan stemmerett".

- § 11 Nils Helland la fram forslag om følgjande endring i punkt b): "Følgje opp saker som er vedtekne i representantskapet" med følgjande tillegg: "og på landsmøtet". Forslaget vart samrøystes vedteke.

Forslag om å stryke punkt j) vart samrøystes vedteke.

- § 13 Forslag om at "ordinært årsmøte skal haldast innan 15. februar kvart år" vart samrøystes forkasta, fristen skal vere som tidlegare: innan 1. februar.

Forslaget om å ta inn eit nytt punkt "2. Godkjenne innkalling og saksliste" vart samrøystes vedteke.

- § 14 Det vart samrøystes vedteke at punkt 9 skal kortast inn (Det skal først protokoll frå styremøte)" og eit nytt punkt 10 skal lyde "Årsmelding, rekneskap og arbeidsplan skal sendast fylkeslaget".

- § 17 Forslaget om å endre frist for dato for årsmøte i fylkeslag vart samrøystes forkasta. Ordlyden skal vere som tidlegare "Årsmøte skal ordinært haldast innan 1. mars ...".

Forslag om at årsmøtet skal "Godkjenne innkalling, saksliste og forretningsorden" vart samrøystes vedteke.

- § 18 Styret/lovkomiteen hadde gjort framlegg om følgjande nye punkt "g) Oppnemne dei råd og utval som det har behov for. Fylkesstyret vel leiar. Desse råd og utval er underordna styret." Magnar Skjerve gjorde framlegg om at dei to siste setningane i punkt g) skulle strykast. Frank Valø meinte at setninga i midten skulle endrast til "Fylkesstyret utnemner representantane." Skjerve sitt forslag fekk 6 stemmer, Valø sitt fekk 10 stemmer, medan framlegget til styret/lovkomiteen fekk 49 stemmer og vart vedteke.

Styret/lovkomiteen sitt framlegg om endring av teksten i punkt h (tidlegare g) til "Det skal først protokoll frå styremøte som skal sendast lokallaga" vart samrøystes vedteke.

- § 21 Styret/lovkomiteens forslag om at "Representantskapet godkjenner/–gjer vedtak om slike avtaler" vart samrøystes vedteke.

- § 24 Som ei følge av vedtaket i §8 om at landsmøtet skal velje valnemnd med leiar og nestleiar, vart det samrøystes vedteke å justere teksten i denne paragrafen til "Landsmøtet vel to av medlemene i valnemnda til leiar og nestleiar."

Vedtak

Lovene vart samrøystes vedtekne, med dei endringane som kom fram i landsmøtet.

Sak 9 Navn på organisasjonen

Lovkomiteén innstilte på møte 20. oktober 2004 følgende:

”Vår organisasjon skal hete: Norsk Sau og Geit, forkortet NSG.”

Vedtak

Norsk Sau og Geit, forkortet NSG ble enstemmig vedtatt som det nye navnet til organisasjonen.

Etter vedtaket ble ny logo vist fram.

Sak 10 Medlemskap i Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Odd E. Risan la fram saken og fortalte at NSG allerede i 2000 fikk tilbud om å være med Bondelagets representantskap. Saken vakte stort engasjement i laget, men NSG takket nei, fordi Småbrukarlaget ikke kunne gi et tilsvarende tilbud. Tilbudet fra Bondelaget står fortsatt ved lag. Småbrukarlaget har nå utvidet sitt representantskap og det er aktuelt for NSG å bli medlem med talerett (uten stemmerett).

Vedtak

Det ble enstemmig vedtatt at NSG skal søke om medlemskap i representantskapene i Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Sak 11 Medlemskap i Norsk Landbrukssamvirke

Lars Erik Wallin orienterte om saken og viste til utsendt informasjon. Norsk Landbrukssamvirke har signalisert at de kan gå med på en kontingentsats på 0,5 % av budsjett for organisasjoner med lav omsetning (tidligere har minimumssatsen vært 1 %). Det vil si at NSG må betale ca kr 90.000,-, men at det spares et betydelig beløp fordi kontingenten til BSF faller bort (ca kr 65 000).

Vedtak

Det ble enstemmig vedtatt at NSG skal søke om medlemskap i Norsk Landbrukssamvirke, dersom forutsetningene ikke endrer seg vesentlig.

Sak 12 Ny organisering av avlsarbeidet i NSG

Bjørn Høyland orienterte om en ny organisering av avlsarbeidet på sau. Han poengterte at semin gir store muligheter for avlsframgang, men at det krever en styrt bruk av værene over hele landet. Lars Erik Wallin orienterte om den nye organiseringen av avlsarbeidet på geit. Bjørn Høyland orienterte også om den nye administrative modellen, før Lars Erik Wallin gikk gjennom økonomi og tidsplan.

Frank Valø påpekte at det ikke er samsvar mellom lovene og en linje på en av plansjene: I lovene står det at styret i fylkeslaget skal velge leder i de råd og utvalg som oppnevnes. I organisasjonsmodellen står det at leder velges av/blant medlemmene.

Lars Erik Wallin svarte at korrekt tekst skal være ”Velges blant medlemmene”.

Harald Aune uttrykte begeistring for planene, føringer for finansieringen kan tas etterpå. Han foreslo å gi styret fullmakt til å arbeide for et trekk gjennom omsetningsavgiften for å bedre finansieringen av avlsarbeidet. Dette forslaget høstet applaus.

Vedtak

Ny organisasjonsmodell for avlsarbeidet i NSG ble enstemmig vedtatt, med mindre justering av tekst slik at den samsvarer med lovene.

Sak 13 Strategi 2005 – 2006

Erik Fløystad la fram forslag til Strategi 2005 – 2006, med endring vedtatt i representantskapet i punkt 1, siste strekpunkt: ”Småfenæringa må få betalt for den samfunnstjenesta den gjer med å pleie kulturlandskapet og hindre attgroing.” Det ble foreslått å endre *må få* til *skal ha*.

Vedtak

Strategiplan for 2005 – 2006 ble enstemmig vedtatt med følgende endring i punkt 1 siste strekpunkt: ”Småfenæringa skal ha betalt for den samfunnstjenesta den gjer med å pleie kulturlandskapet og hindre attgroing.”

Kommunikasjonsstrategi i NSG

I forbindelse med framlegging av strategiplanen la medie- og kommunikasjonsrådgiver Ole G. Hertenberg fram tanker rundt en egen kommunikasjonsstrategi i NSG. Han poengterte at det vanligvis er lettere å nå fram med sine synspunkter dersom en har en tilbydende strategi, og ikke en ”rambukk” krevende strategi. Vi trenger en kommunikasjonsplan for å kunne bygge et godt omdømme og påvirke holdninger. I resultat ser en ofte at holdninger styrer handlinger, og da kan vi på lang sikt oppnå politiske og markedsmessige mål.

Vi ønsker å endre oppfatningen av NSG:

Fra lite endrings- og omstillingsvilje til mer endringsorientert enn omdømmet tilsier.

Fra lite markedsorientert til mer markedsorientert enn omdømmet tilsier.

Fra uforutsigbar til å stole på.

Fra et tungt og vanskelig navn til kort og logisk navn.

Gammeldags grafisk profil til ny moderne grafisk profil.

De tidligere kronargumentene matvaresikkerhet og matvaretrygghet er ikke lenger noen selvfølge. Tidsånden i dag ønsker fleksibilitet, endringsorientering, omstilling, eksperimentering og internasjonalisering/globalisering. Vi må vise fram eksempler på dette, trekke fram ”bondekremmere”, suksesshistorier, kulturlandskap og turisme.

Sist men ikke minst: En kommunikasjonsstrategi kan bare lykkes hvis hele organisasjonen arbeider sammen, det er ikke nok at sentraladministrasjonen arbeider med saken, det er like viktig med initiativ på lokal- og fylkesplan.

Sak 14 Budsjett 2005

Lars Erik Wallin la fram forslag til budsjett.

Harald Aune sitt forslag fra sak 7: ”50 % av overskuddet for 2004 overføres til fylkes- og lokallagene” ble lagt fram på nytt.

Vivi Lindholm foreslo at forslaget skulle oversendes uten realitetsbehandling til arbeidsgruppa som skal nedsettes for å se på økonomien i fylkes- og lokallagene. Hun oppfordret også forsamlingen til å fatte seg i korthet i debatten, fordi mange saker gjenstod.

Ola Søgnesand mente at bruk av overskudd på denne måten blir for lite forutsigbart for fylkes- og lokallag. Det er bedre å gi en høyere andel av kontingentpengene til fylkes- og lokallagene.

Frank Valø mente at ordføreren blandet seg bort i landsmøtevedtak.

Ola Søgnesand mente at landsmøtet måtte få lov til å diskutere bruken av midlene i organisasjonen.

Harald Aunes forslag om bruk av overskudd fra 2004 til fylkes- og lokallag ble forkastet mot 5 stemmer.

Vedtak

Budsjettet for 2005 ble enstemmig godkjent.

Sak 15 Kontingent 2006

Styrets og representantskapets forslag om at kontingenten ikke endres for 2006 ble lagt fram av Odd E. Risan.

Peder Ravndal ba om at sentral innkreving av kontingent må vurderes, helst før neste landsmøte. Kontingentinnkreving er en så krevende oppgave for lokallagene at det er vanskelig å få folk til å stille til valg. Noen velger å leie for eksempel regnskapsfører til å gjøre jobben.

Ola Søgnesand påpekte at mange lokallag i Sogn og Fjordane sliter økonomisk, særlig de små lagene. Sammenlåing av lag er et aktuelt tiltak, men erfaringer viser at det er mer engasjement i små enn i store lag. Mange fylkeslag sliter også, men i Sogn og Fjordane går det foreløpig bra, fylkeslaget sponser lokallagene med kr 20 000 hvert år. Søgnesand mente at det trengs mer penger i organisasjonen og at kontingenten må økes.

Kristin Bakke Lajord støttet forslaget om at kontingenten ikke må endres nå. Det trengs penger, men hun foreslo å avvete situasjonen fordi det har vært mange kontingentøkninger på få år. Bakke Lajord påpekte også at mange lokallag synes innkreving av kontingent er en tung oppgave, og ønsker sentral innkreving av kontingent. I Oppland har styret besøkt mange lokallagsårsmøter i år og oppfordret til arbeid med vervekampanjen – og spesielt til verving av husstandsmedlemmer som gir mye penger til lokallaget.

Olav Edvin Heggvold støttet Bakke Lajord i at det ikke er tid for kontingentøkning nå. Saken må modnes fram mot neste landsmøte, gjerne ved at medlemsfordelene blir mer synliggjort.

Vedtak

Landsmøtet vedtok enstemmig at kontingenten for 2006 holdes uendret. Administrasjonen ble bedt om å legge fram informasjon om mulighetene for sentral innkreving av kontingent på representantskapsmøte høsten 2005.

Sak 16 Innkomne saker

Det var ingen innkomne saker.

Sak 17 Valg

Tore Pettersen forklarte hvordan valgnemnda hadde arbeidet og la fram valgnemndas forslag.

Gunnar Haugo presenterte Tone Edland fra Telemark, som er valgnemndas forslag til ny geiterepresentant i styret etter at Åge Lohn har frasagt seg gjenvalg. Hun er født i 1970, er utdannet agrotekniker og har forpaktet geitebruk i 5 år, men avtalen er nå gått ut. Tone Edland jobber som produksjonsrådgiver i TINE (geitekontrollen), og er meget aktiv i NSG (fylkesstyre og direktevalgt geiterepresentant i representantskapet) og Bondelaget.

Sigmund Romtveit presenterte Ingunn Bakka fra Ryfylke, som er valgnemndas forslag til nytt direktevalgt geiterepresentant i representantskapet til erstatning for Tone Edland. Ingunn Bakka er midt i 40-årene og har to voksne sønner. Sammen med mannen Odd driver hun gardsbruk (og sagbruk), med 60 geiter, 60 sauer og rundt 20 ammekyr/føringsdyr. Hun er aktiv i bukkering og har vært flere perioder i politikken, en i formannskapet i kommunen. Hun er kontaktperson for geiteholdere i Rogaland.

Det kom forslag om følgende motkandidater:

Kristin Bakke Lajord foreslo Ingrid Arneng som motkandidat til Tone Edland, fordi den som velges som geiteholder i styret skal være en aktiv geitebonde i følge lovene. Ingrid Arneng har vært i NSG sitt representantskap i fire år og har vært aktiv i lokallag og fylkeslag, og i andre landbruksorganisasjoner. Hun er i 50-årsalderen, har to voksne døtre og en fostersønn. Garden er på 60 mjølkegeiter og hun driver aktivt med stølsturisme, levering av "Valdreskje" og produserer egen "kurv" – spekepølse av geit. Ingrid Arneng har sagt seg villig til å ta vervet og har tid til denne oppgaven.

Halvard Espeseth foreslo Ola Søgnesand som motkandidat til Tone Edland, med den samme begrunnelsen som Bakke Lajord. Han mente at det ikke var nødvendig å presentere fylkeslederen i Sogn og Fjordane nærmere.

Frank Valø foreslo Ailen Skogeng som motkandidat til Karl Idar Berg (3. vara til styret). Han foreslo også Jon Olav Viggen som ny varaordfører, istedenfor Leif Kr. Sundelin. Nina Lorentsen ble foreslått som direktevalgt geiteholder – vararepresentant for Widar Marvik istedenfor FinnVik.

Etter at det ble klart at Tone Edland ikke ble nytt styremedlem, foreslo Gunnar Haugo Tone Edland som direktevalgt geiterepresentant i representantskapet.

På grunn av at mange av landsmøtedelegatene måtte rekke et fly, reiste mange før valget ble avsluttet.

Harald Aune takket for seg og et historisk landsmøte hvor det ble fattet mange viktige avgjørelser.

Frank Valø ønsket ikke å reise før møtet var slutt og rettet hard kritikk til møteledelsen. Han mente at det ikke var akseptabelt at et landsmøte ble avsluttet på denne måten. Ved valg av landsmøtested og planlegging av møter, må dette ikke skje igjen.

Pål Kjørstad sa han synes ordfører Vivi Lindholm hadde gjort en meget god jobb under møtet.

Magnus Skjerdal støttet Kjørstad.

En representant hadde bedt om permisjon. Det var 71 stemmeberettigede til stede ved valg av leder og styremedlemmer. Etter dette ble det stadig færre stemmeberettigede.

Vedtak				
Funksjon	Navn	Adresse	Antall stemmer	Blanke stemmer
Leder	Odd E. Risan	7340 Oppdal	67	4
1. Styremedlem	Erik Fløystad	4849 Arendal	61	10
2. Styremedlem	Magnhild Nymo	9372 Gibostad	68	3
3. Styremedlem	Ove Ommundsen	4130 Hjelmeland	69	2
4. Styremedlem	Erling Offerdal	5875 Årdalstangen	70	1
5. Styremedlem	Øyvind Gurandsrud	3410 Sylling	65	6
6. Styremedlem				
<i>1. valgongang:</i>	<i>Tone Edland (27)</i>	<i>Ingrid Arneng (31)</i>	<i>Ola Søgnesand (12)</i>	<i>Blank (1)</i>
<i>2. valgongang:</i>	<i>Tone Edland (31)</i>	<i>Ingrid Arneng (33)</i>	<i>Ola Søgnesand (7)</i>	<i>Blank (0)</i>
<i>3. valgongang:</i>	<i>Tone Edland (32)</i>	<i>Ingrid Arneng (38)</i>		<i>Blank (1)</i>
6. Styremedlem	Ingrid Arneng	2940 Heggenes	Flere valgonganger – se over	
Nestleder	Erik Fløystad	4849 Arendal	Enstemmig	
1. Varamedlem	Mette Karlgård	7760 Vuku	Enstemmig	
2. Varamedlem	Ove Holmås	5956 Vågseidet	Enstemmig	
3. Varamedlem	Karl Idar Berg	9176 Olderdalen	Valgt mot 21 stemmer til Skogeng	
Ordfører	Vivi Lindholm	2031 Nannestad	37	20
Varaordfører	Jon Olav Viggen	7391 Rennebu	25	(22 Sundelin)
Direktevalgte geiterepresentanter				
	Ingunn Bakka	4244 Nesflaten	enstemmig	
	Widar Marvik	9151 Storslett	enstemmig	
	Tone Edland	3890 Vinje	enstemmig	
1. vara	Nils Einar Kjøsnes	6850 Skei i Jølster	enstemmig	
2. vara	Nina Lorentsen	9050 Storsteinnes	enstemmig	
3. vara	Anne Helene Haugen	2680 Vågå	enstemmig	
Valgnemnd				
Forslaget fra representantskapsmøtet ble enstemmig vedtatt:				
Region Nord (periode 4 år): Frank Simensen, med Jorun Johansen som vara.				
Region Midt (periode 4 år): Ola Arne Aune, med Harald Aune som vara.				
Region Øst (periode 2 år): Eivind Fossum som vara for Sigurd Krekke.				
Jostein Seldal, leder og Sigmund Rømtveit, nestleder.				
Revisor				
KPMG enstemmig valgt.				

Sak 18 Markedssituasjonen for lammekjøtt – Tanker framover

Harald Mork, styreleder i Gilde Norsk Kjøtt innledet. Han trakk fram følgende momenter:

Det er viktig å produsere mat forbrukerne vil kjøpe. Det er en 'folkevandring' fra idealistisk-tradisjonell mat til materialistisk-moderne.

Andelen ferdigmat øker, importvernet på ferdig vare er svakt sammenliknet med på råvarer.

Gildes ulike produkter, fordelt på ferskvare (sesong), frossen, grill og Norsk Gourmet Lam.

'Gildelaget' der Gilde vil ha hånd om hele verdiskapingskjeden fra produsent til butikk.

Konsum av sau-/lammekjøtt. Regionale forskjeller, kg pr person har vært tilnærmet konstant siste 25 år. Samtidig har totalt kjøttkonsum pr person økt slik at relativt sett har markedsandelen gått ned.

Markedssesongen starter når skolen begynner i august. Det er en utfordring å skaffe nok kjøtt til å dekke etterspørselen. Samtidig er det et reguleringslager med kjøtt som burde reduseres. Begrunnelsen for 23 kg grense på lam er å bedre markedsbalansen, stimulere til tidlig leveranse og markedstilpasning av produksjonen.

Debatt

Olav Edvin Heggvold sa at det er bra at Norsk Kjøtt er i ferd med å ta tak i problemene vi strir med. Må øke etterspørsel/forbruk av lammekjøtt, å redusere produksjonen er feil vei å gå. Tips: Skiløperen Marit Bjørgen er vokst opp på sauegård, kanskje hun er villig til å reklamere?

Erling Offerdal påpekte at vi har fått utsatt 23 kg grensen 1 uke, og må leve med dette. Avl tar tid, må samarbeide på et tidligere tidspunkt! Minner også om at alle må arbeide for bedre oppslutning om sauekontrollen.

Frank Valø lurte på hva som skjer til høsten hvis overskuddet ikke reduseres med tiltakene?

Birger Ingerbrigtsen fortalte at det er et problem at produkter en har sett reklame for ikke er å få kjøpt på butikkene, selv om butikken prøver å bestille. Tviler på at prisforskjellen før og etter 26/9 vil få noen særlig effekt fordi den er for liten når en tar ulike tillegg i betraktning. Fett-trekket omfatter for mange klasser.

Magnus Skjerdal påpekte at lammekjøttsesongen er for kort, over allerede i november. Må være noe feil når beste pris på kombinasjonen fettklasse og kjøttfylde er på et produkt forbruker ikke vil ha!

Erik Fløystad fortalte at siste år viser en oppgang på 18%, tydelig at markedsføring virker. Vi må levere den råvaren som etterspørres. Skal saueprodusentene betale for overproduksjonen de ikke er skyld i (import)? Kjøttbransje og produsenter må spille på lag: NSG har 15 000 medlemmer, mange er grillmestere/kokker som kan brukes til å 'spre det glade budskap'.

Odd Risan lurte på om vi kan få noen signaler om hva Gilde Norsk Kjøtt kommer til å uttale i forkant av Jordbruksforhandlingene i år.

Harald Mork sa at kommentarer rundt prisløypa er notert. Et område hadde 70 % av lamma siste år innenfor spesifikasjonene for fremtidslammet.

Det må en betydelig prisreduksjon til for å få redusert reguleringslageret. Det må tas ned over tid. Har notert tipset om Marit Bjørgen.

'Fins ikke' er ofte en (dårlig) unnskyldning pga forventet lavt salg av varen.

Med et importvern må vi også ta regningen for regulering.

Vi vil anbefale en uendret målpris og legge til rette for å klare å ta den ut.

Når det gjelder kjekjøtt er det et visst marked for 3,5–7 kg slakt som krever intensivt oppdrett. Dette er en kontraktsproduksjon til restaurant/storkjøkken. Et muslimsk marked for 7-10 kg slakt er under utvikling.

Tore Pettersen mente at dette var en for lettvinnt forklaring på at vi ikke kan få tak i varene. To arrangement i fjor, grillkjøtt var ikke å oppdrive lokalt!

Pål Kjørstad påpekte at spæl har vært mobbet lenge, men at krav om lav fettklasse gjør at det ser lysere ut! Men F1 (beste sortering for spælull) er dårligere betalt enn C1 (crossbred). Hvorfor?

Magnhild Nymo sa at i Troms har en sett at dekningsbidrag for slaktekje med og uten tilskudd nesten bare er negativt. For ammekje der en bruker melk utenfor kvote får en overskudd!

Harald Mork oppfordret oss til å bruke forbrukermakten! Til spælspørsmål: Vi betaler ikke etter rase på klassifisering. Ull er utenfor mitt kompetansenivå.

Diskusjonen ble avsluttet med at Mork fikk geitespekepølse fra Magni og Bjørn Nygård i Kandal Kjøtt, samt en NSG-pin.

Sak 19 Uttalelser fra landsmøtet

For å spare tid ble forslag til uttalelser fra landsmøtet lagt fram av Erik Fløystad mens valget pågikk. En redaksjonskomité bestående av Fløystad, Sigmund Skjæveland og Kristin Bakke Lajord, oppnevnt på representantskapsmøtet hadde forfattet og revidert forslag til uttalelser.

Vedtak

Landsmøtet vedtok tre uttalelser fra landsmøtet – se vedlagt.

Sak 20 Vel hjem!

Odd E. Risan takket/hilste velkommen avtroppende og nye medlemmer i styre og representantskap. Åge Lohn ble behørig takket og fikk diplom, blomster og en originaltegning av den anerkjente Sogn og Fjordane-kunstneren Kristi Ylvisaker for sin årelange innsats i styret.

Lars Erik Wallin takket de ansatte og styret for innsatsen. Ordfører Vivi Lindholm fikk geitespekepølse fra Magni og Bjørn Nygård i Kandal Kjøtt for innsatsen.

Ola Søgnesand avsluttet møtet med en kort oppsummering og konkluderte at nå er det bare å stå på videre. Husk vervekampanjen – medlemskap i NSG er vår beste forsikring for framtida.

Under festmiddagen

Lars Erik Wallin ønsket velkommen og fortalte om menyen. Til aperitiff ble det servert norsk fenalår på italiensk vis fra og sponset av Voss Kjøttindustri. Hovedretten bestod av kjekjøtt sponset av Gilde Norsk Kjøtt.

Utdeling av priser og god underholdning både fra felespiller Arne M. Sølvberg og fra Statsbyråkratene Steinar Helgen og Johannes Haug bidrog til en svært god stemning under middagen.

Utdeling av avlsstatuetter for vær og bukk

Avlsstatuettene ble utdelt av styreleder Odd E. Risan. Statuetten for beste avkomsgranska vær i 2004 ble tildelt Harald Rødningen fra Nesbyen for væren 200126549 Braute. Rødningen hadde ikke mulighet for å komme på landsmøtet og statuettene ble derfor tatt i mot av fylkeslederen i Buskerud; Jon R. Grøstad.

Avlsstatuetten for beste avkomsgranska bukk i 2004 ble tildelt Heidi Hylland og Nils Ole Lien fra Vinje for bukken 2001240 Kvitfell. Som takk for statuetten fremførte Heidi Hylland og Nils Ole Lien, med utsendingene fra Telemark som korister, en omskrevet versjon av Odd Nordstoga sin kjente "Kveldssong for deg og meg". Teksten var omskrevet fra "Grisen står og hylr.." til "Bukken stend å mekrar...og ville fylgje hit..".

Utdeling av diplom

Odd E. Risan delte ut NSG sitt æresdiplom til tidligere leder i NSG Eiliv Veseth for hans store engasjement for småfenæringen. Sissel Veseth fikk blomster og takk for at hun hadde gjort det mulig for Eiliv å engasjere seg slik.

Annet

Harald Mork fra Norsk Kjøtt, John Petter Løvstad fra Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Magnhild Bjørlo fra Sogn og Fjordane Bondelag hilste og takket landsmøtet.

Åge Lohn informerte om geitedagene 2005 som er lagt til Røros 19.-21. august.

Pausematen, som bestod av Rislunsj og ostekake, var sponset av TINE.

Holmedal Sau og Geit hadde stand med salg av T-skjorter med sauemotiv.

Vivi Lindholm

Liv Lyngstad

Halvar Espeseth

Uttale fra Norsk Sau og Geit sitt landsmøte 2005

Kjekjøtt – en uutnyttet ressurs

Det fokuseres ofte negativt på at nyfødte kje avlives i stedet for å bli benyttet som menneskemat. Dette finner landsmøtet i NSG beklagelig. Økonomiske beregninger viser at kjøttproduksjon på kje knapt nok går i balanse. Dersom storsamfunnet ønsker denne produksjonen, må de økonomiske forholdene legges bedre til rette. Geiteholderne vil gjerne føre fram denne "ressursen" dersom det er regningssvarende.

Kontaktperson: Magnhild Nymo, tlf. 91576840

Sendes til:

Gilde Norsk Kjøtt, KLF, LMD og Media

Uttale fra Norsk Sau og Geit sitt landsmøte 2005

Sauebønder krever "lavtlønnstillegg"

Inntektsnivået blant sauebønder er ekstremt lavt. I følge landbrukets måleinstrument, referansebrukene, er inntektsnivået bare rundt kr 100 000,- pr. årsverk. Dette er under landets offisielle "fattigdomsgrense".

Landsmøte i Norsk Sau og Geit krever at årets jordbruksoppgjør får en "lavtlønnsprofil" der sauene tilgodeses spesielt.

Norsk Sau og Geit er lei av fagre ord om sauens betydning for kulturlandskap, ei velstelt landsbygd og velpleide fjell og dalsider. Norges satsing på turisme og reiseliv er avhengig av et fortsatt sterkt innslag av beitende dyr. Landsmøtet krever derfor en betydelig økning i satsene til beitende dyr. I tillegg kreves et eget "lavtlønnstillegg" i sauenæringa, som et signal om at landet vil satse på et aktivt sauehold.

Framtida for Norge som turistnasjon er avhengig av at nye generasjoner vil satse på sau. Framtidens sauebønder krever økonomi for å satse. Årets jordbruksoppgjør må gi sauebøndene et nødvendig løft.

Sendes til:

LMD, NB, NBS, Partienes stortingsgrupper og Media

Uttale fra Norsk Sau og Geit sitt landsmøte 2005

Erstatning for tap av beitedyr forårsaket av freda rovvilt.

Landsmøtet i Norsk Sau og Geit ser med uro på forslag til ny ”Forskrift om rovdyrerstatning for husdyr og tamrein” som nå er sendt på høring av Miljøverndepartementet. Forslaget setter til side prinsippet om at husdyrtap til freda rovvilt skal erstattes fullt ut.

I stedet lanseres et forslag om erstatning ut fra fare for rovviltangrep. Forslaget innebærer brudd med prinsipper om rettferdighet og likhet, som er grunnleggende i vanlig erstatningsrett.

Norsk Sau og Geit krever at alt tap til freda rovvilt skal erstattes fullt ut. Det må ikke rokkes ved dette prinsippet.

Kontaktperson: Odd E. Risan, tlf. 92019202

Sendes til:

LMD, MD, NB, NBS, Partienes stortingsgrupper, Rovviltutvalgene og Media